

S210 Ajankohtaiset ilmiöt Suomessa ja maailmalla

Kirjoitelma

Valitse yksi sinua kiinnostava **ajankohtainen** ilmiö (esim. ilmastonmuutos). Tarkkaile ja etsi median uutisointia aiheeseen liittyen. Kirjaa havaintosi ja kommenttisi aiheesta lomakkeeseen. **Tehtävän palautus 30.3.2021. LÄHETÄ KIRJOITELMA GOOGLE DOCSILLA! hennakamarainen0(at)gmail.com**

Mediat, joista voit seurata uutisia

- internetin uutiskanavat
- sanomalehdet
- aikakauslehdet tai verkkolehdet
- televisio
- radio

Medialähteet

Internetin uutispalvelut

Internetin uutispalvelut ovat helppo tapa tutkia ajankohtaisia ilmiöitä. Hyvät uutispalvelut ovat esimerkiksi HS (Helsingin Sanomat), YLE ja MTV3. Myös useiden suurten medioiden nettiversioita voi lukea ilmaiseksi, esim. BBC, The Guardian jne.

Sanomalehdet

Sanomalehtien uutisia kannattaa seurata joka päivä. Mielenkiintoisen näkökulman eri aiheisiin tarjoaa sanomalehden mielipidepalsta. Tässä tehtävässä voi kommentoida myös mielipidepalstan tekstejä.

Aikakauslehdet

Aikakauslehdet ovat erilaisia. Kannattaa harkita, millaisia lehtiä seuraa. Toiset lehdet (esim. The Times, Newsweek, Suomen Kuvalehti) ovat hyvin ajankohtaisia ja asiallisia. Toiset (esim. The Sun, Iltalehti) keskittyvät enemmän ihmisten viihdyttämiseen, eivät asiantietoon.

Televisio

Television uutislähetykset ovat varma tapa saada selvää siitä, mitä maailmalla tapahtuu. Voit seurata myös keskusteluohjelmia tai poliittisia satiireja, joissa käsitellään huumorin avulla ajankohtaisia teemoja. Satiiri on merkki demokratian toimivuudesta, sillä poliitikkojen ja heidän päätöstensä ruotiminen kertoo siitä, että keskusteluilmapiiri on vapaa.

Radio

Radion uutislähetykset ja ajankohtaisohjelmat ovat helppo tapa seurata uutisia. Parasta on, että radion kuunteleminen sujuu vaikkapa ruuanlaiton lomassa.

Mikä on kirjoitelma?

Kirjoitelma on teksti, jossa siinä kirjoitat **vain täyttää asiaa, et keksi omia juttuja.**

Kirjoitelman teko aloitetaan **etsimällä ensin tietoa** - netistä, sanomalehdistä, kirjoista, mistä se nyt on mahdollista. Kirjaa tietoja **ylös lyhyesti ranskalaisin viivoin**

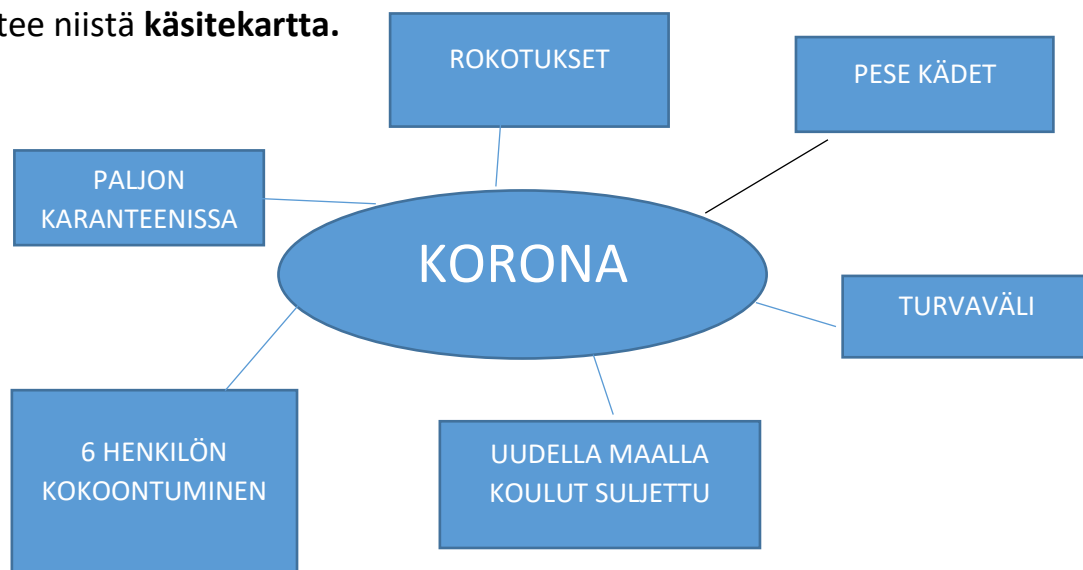
- UUDELLA MAALLA KOULUT SULJETTU

-

-

-

tai tee niistä **käsitekartta.**

Tiedon etsintä ei tarkoita, että kopioit kaikki asiat suoraan kirjoitelmaasi - tämä on **VARASTAMISTA**. Kun kirjaat asiat lyhyesti ylös, voit ne myöhemmin kirjoittaa kirjoitelmaasi **OMIN SANOIN** - **tämä on OPPIMISTA**. Kirjoitelma kirjoitetaan siis omin sanoin ja sen pituus riippuu sekä omasta viitseliäisyydestäsi että siitä millä tavalla asioita kerrot.

1) Valitse yksi **ajankohtainen** aihe, joka on mielestäsi kiinnostavin.

2) Etsi aiheesta tietoa ja kirjoita ne lyhyesti ylös.

Suunnittele ensin, mitä kirjoitat. Suunnittelemisen parantaa AINA tekstiä. Erityisesti jos sinulla on ollut tapana kirjoittaa lyhyitä tekstejä, saat suunnittelemalla niihin varmasti pituutta.

Suunnittelun apuvälineitä:

- Jutteleminen toisen henkilön kanssa = helpointa on jutella jonkun toisen kanssa tekstin asiasta. Silloin mieleesi tulee asioita, joita voit käyttää tekstissäsi. Kaverilta, sisaruksilta tai vanhemmilta voi myös kysyä tekstin asiasta ja saada lisää tietoja, kokemuksia ja mielipiteitä.
- Lista = tee tekstin asioita lista, johon kirjoitat kaiken mieleen tulevan. Jos asiaa on liikaa, ei se mitään. Suunnittelun jälkeen on helpompi jättää jotain pois kuin yrittää keksiä lisää samalla kuin kirjoittaa.
- Ajatuskartta, miellekartta, käsitekartta = monen suosikki, jossa voi käyttää myös kuvia
- Apukysymykset = tee asiasta kysymyksiä, joihin sitten tekstissäsi vastaat. Ajattele, mitä joku asiaa tuntematon henkilö kysyisi. Voit myös pyytää kysymyksiä kaverilta, sisaruksilta tai vanhemmilta.

Kun asiat ovat listassa, ajatuskartalla tai kysymyksinä paperilla, merkitse, mitkä asiat otat mukaan eli **mistä asioista tulevat tekstin kappaleet** ja **missä järjestyksessä ne tulevat tekstiin**. Tässä vaiheessa voit jättää jotain pois (tai ehkä saat vielä uuden hyvä ajatuksen).

3) Nyt siis pöydän ääreen ja kirjoittamaan! Koska suunnitelma on valmis, tiedät, **kuinka monta kappaletta tekstiin tulee** ja missä järjestyksessä.

Tee ensin **luonnos (=harjoitusteksti)**, jota voit sitten muokata paremmaksi. Luonnos tarkoittaa, että sinä kirjoitat ensimmäisen version tekstistä. **Sen ei tarvitse olla vielä täysin valmis.**

Kappalejako tekee tekstistä selkeää. **Hyvässä kappaleessa on yksi asia**, joka yleensä sanotaan kappaleen alussa tai lopussa. **Ydinasian (tärkeä asia)** lisäksi kappaleessa on sitä selittäviä tietoja, esimerkkejä, kokemuksia, perusteluja jne.

Kirjoita keskittyen asiaan. Älä mieti kielioppia.

Merkitse selvästi **otsikko** ja jätä väliä otsikon ja varsinaisen tekstin väliin.

Jätä vähintään rivinväli 2, jos kirjoitat koneella.

4) Kirjoita noin 100 sanaa. Otsikkoa ei lasketa sanamäärään. Merkitse sanamäärä kirjoitelman loppuun.

Kun teksti on valmis, pidä tauko.

Tauon jälkeen lue teksti ja **ala korjata kieltä**, jos se on tarpeen. Jos kirjoitat tietokoneella, muista käyttää oikolukua, jos tekstinkäsittelyohjelmassasi sellainen on.

Olisi hyvä, jos joku toinen voisi lukea tekstisi ja kertoa, jos siinä on epäselviä kohtia.

Tietokoneella kirjoittaessa on hyvänä puolena se, että tekstiä on helppo korjata ja jopa kappaleita voi helposti siirtää. Usein käsin kirjoittaessa ei tekstin valmistuttua halua tai jaksakaan enää muuttaa sitä. Siksi käsin kirjoittaessasi suunnittele mahdollisimman hyvin. **LÄHETÄ KIRJOITELMA GOOGLE DOCSILLA!**
[hennakamarainen0\(at\)gmail.com](mailto:hennakamarainen0(at)gmail.com)

5) Voit käyttää sanakirjoja ja nettisanakirjoja apuna yksittäisten sanojen osalta. ÄLÄ KÄYTÄ NETTIKÄÄNTÄJIÄ (esim. Googlea) kokonaisten lauseiden kääntämiseen, niistä ei tule oikeaa suomea!

Lopuksi olisi hyvä kertoa vielä mitä olet käyttänyt lähteenäsi. **Lähteitä ovat kaikki ne paikat, joista olet löytänyt tietoa työhösi.** Näistä on hyvä mainita kirjan nimi ja tekijät, nettisivun osoite tai vaikka sanomalehden ja jutun kirjoittajan nimi ja lehden ilmestymispäivämäärä.